

Svet
Evropske unije

Bruselj, 20. september 2016
(OR. en)

**Medinstitucionalna zadeva:
2016/0289 (NLE)**

12384/16
ADD 1

LIMITE

MAMA 179
MED 38
CFSP/PESC 720
RHJ 21

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	19. september 2016
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	JOIN(2016) 41 final ANNEX 1
Zadeva:	PRILOGA k skupnemu predlogu SKLEPA SVETA o stališču Unije v okviru Pridružitvenega sveta, ustanovljenega z Evro-mediteranskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Hašemitsko kraljevino Jordanijo na drugi, v zvezi s sprejetjem prednostnih nalog partnerstva EU-Jordanija in priloženega pakta

Delegacije prejmejo priloženi dokument JOIN(2016) 41 final ANNEX 1.

Priloga: JOIN(2016) 41 final ANNEX 1

EVROPSKA
KOMISIJA

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA ZUNANJE
ZADEVE IN
VARNOSTNO POLITIKO

Bruselj, 19.9.2016
JOIN(2016) 41 final

ANNEX 1

PRILOGA

k

skupnemu predlogu

SKLEPA SVETA

**o stališču Unije v okviru Pridružitvenega sveta, ustanovljenega z
Evro-mediteranskim sporazumom o pridružitvi med
Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Hašemitsko
kraljevino Jordanijo na drugi, v zvezi s sprejetjem
prednostnih nalog partnerstva EU-Jordanija in priloženega pakta**

**SKLEP št. 01/2016 12. PRIDRUŽITVENEGA SVETA EU-Jordanija z dne [DAN
MESEC LETO]**

Dogovor o prednostnih nalogah partnerstva EU-Jordanija

PRIDRUŽITVENI SVET EU-JORDANIJA JE –

ob upoštevanju Evro-mediteranskega sporazuma o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Jordanijo na drugi,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evro-mediteranski sporazum o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Jordanijo na drugi je bil podpisan 24. novembra 1997, veljati pa je začel 1. maja 2002.
- (2) Pridružitveni svet je na podlagi člena 91 Evro-mediteranskega sporazuma pooblaščen za sprejemanje ustreznih odločitev za namene doseganja ciljev Sporazuma.
- (3) V skladu z določbami člena 101 Evro-mediteranskega sporazuma pogodbenici sprejmeta vse splošne in posebne ukrepe, potrebne za izpolnjevanje svojih obveznosti iz Sporazuma, ter poskrbita za doseganje ciljev iz Sporazuma.
- (4) Na podlagi pregleda evropske sosedske politike je bila predlagana nova faza sodelovanja s partnerji, ki omogoča večjo odgovornost obeh strani.
- (5) EU in Jordanija sta se dogovorili, da bosta utrdili svoje partnerstvo, in sicer sta sprejeli vrsto prednostnih nalog za obdobje 2016–2018 s ciljem podpiranja in krepitev odpornosti in stabilnosti Jordanije ob hkratnem prizadevanju za odpravljanje učinka dolgotrajnega konflikta v Siriji.
- (6) Pogodbenici Evro-mediteranskega sporazuma sta se dogovorili o besedilu prednostnih nalog partnerstva EU-Jordanija, vključno s paktom, ki bodo podpirale izvajanje Evro-mediteranskega sporazuma z osredotočenostjo na sodelovanje v zvezi s skupno določenimi interesi –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Pridružitveni svet priporoča, da pogodbenici izvajata prednostne naloge partnerstva EU-Jordanija, vključno s paktom, kot so določene v Prilogi.

Člen 2

Pridružitveni svet sklene, da se akcijski načrt EU-Jordanija, ki je začel veljati oktobra 2012, nadomesti s prednostnimi nalogami partnerstva EU-Jordanija iz člena 1, vključno s paktom.

Člen 3

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V xx, [dan mesec leto].

Za Pridružitveni svet

Predsednik

PRILOGA

Prednostne naloge partnerstva EU-Jordanija in pakt

Prednostne naloge partnerstva EU-Jordanija v obdobju 2016–2018

I. Ozadje

Z namenom nadaljnje krepitve trdnega in večstranskega odnosa med EU in Jordanijo so bile opredeljene prednostne naloge, ki bodo usmerjale partnerstvo v obdobju 2016–2018, do konca leta 2018 pa se bo v okviru pregleda preučilo podaljšanje za dodatni dve leti glede na politični, varnostni in gospodarski razvoj. Prednostne naloge partnerstva EU-Jordanija vsebujejo skupne cilje evropske sosedске politike glede skupnega območja miru, blaginje in stabilnosti. Predstavljajo njegove glavne lastnosti, diferenciacijo in skupno odgovornost ter tudi prožnost za prilagajanje na spreminjajoče se okoliščine v skladu z dogovorom med EU in Jordanijo. Prednostne naloge partnerstva pomenijo živ dokument in izpolnitev vzajemnih zavez, navedenih v priloženem **paktu EU-Jordanija**.

Partnerstvo in prednostna področja sodelovanja se bodo ohranjala prek rednih **političnih srečanj** na visoki ravni; **dialogov** o gospodarstvu, trgovini, pravosodju in človekovih pravicah; partnerstva EU-Jordanija za **mobilnost**; sporazuma **EU-Jordanija o znanosti in tehnologiji** in drugih sporazumov; zaveze med EU in Jordanijo, da okrepi dialog in sodelovanje na področju **varnosti**, vključno v boju proti nasilnemu ekstremizmu in terorizmu; ter tekočega **dvostranskega sodelovanja** v podporo jordanskemu prebivalstvu.

S prednostnimi nalogami partnerstva se potrjujejo dobro vzpostavljeni odnosi ter možnosti za poglobitev vzajemnega sodelovanja.

Trenutne razmere so še posebno ugodne za utrditev odnosov med EU in Jordanijo. EU in Jordanija imata **skupne interese in se soočata s skupnimi izzivi. Kriza v Siriji od leta 2011 močno vpliva na Jordanijo, regijo in tudi na EU.** EU in Jordanija sta potrdili skupne cilje in skupne interese pri uresničevanju mirovnega procesa in ponovni vzpostavitvi stabilnosti in miru v Siriji, hkrati pa spodbujata trajnostni razvoj.

EU priznava ključno vlogo Jordanije na nacionalnih, regionalnih in mednarodnih prizoriščih. EU Jordaniji izreka priznanje za njene ogromne napore pri sprejemu velika števila beguncev, ki vključujejo Sirce, pa tudi Palestince, Iračane, Libijce in Jemence, ki iščejo zatočišče v Jordaniji. EU bo tudi v prihodnje pomagala Jordaniji pri nadaljnjem zagotavljanju življenjsko nujne pomoči beguncem, ki prosijo za zaščito v Jordaniji, in krepitvi odpornosti Jordanije. Poleg tega si Jordanija še naprej zgledno prizadeva in ima pomembno vlogo pri spodbujanju miru in varnosti na Bližnjem vzhodu (tudi v bližnjevzhodnem mirovnem procesu) in širše ter se bori proti radikalizaciji in terorizmu, tudi kot nestalna članica Varnostnega sveta Združenih narodov (2014–2015) in v okviru Unije za Sredozemlje, ki ji od leta 2012 sopedreduje skupaj z EU.

Prednostne naloge partnerstva temeljijo na skupnih dosežkih in področjih skupnega interesa. Prav tako gradijo na zagonu, ki so ga dale londonska konferenca „Podpora Siriji in tamkajšnji regiji“ 4. februarja 2016 in zaveze mednarodnega pakta, ki so jih oblikovale Jordanija in sogostiteljice navedene konference, katere namen je bil ohranjanje razvojnega napredka Jordanije v okoliščinah nenehne humanitarne pomoči in ustrezne podpore gostiteljske skupnosti. EU in Jordanija nameravata obrniti izzive, ki jih prinaša kriza v Siriji, v **konkretne priložnosti, ki bodo koristile jordanskemu prebivalstvu, sirskim beguncem in EU.**

Vendar posebni ukrepi za podporo sirskim beguncem ne bodo škodili drugim osebam, ki prebivajo in iščejo zaščito v Jordaniji.

II. Prednostne naloge

Prednostne naloge partnerstva odražajo skupne interese in se osredotočajo na tista področja, kjer prinaša sodelovanje med EU in Jordanijo obojestranske koristi. V tej luči sta EU in Jordanija zavezani okrepitvi sodelovanja pri **medsektorskih** vprašanjih, od stabilizacije in varnosti do pravne države in človekovih pravic, enakosti spolov in krepitev vloge žensk, dialoga s civilno družbo, migracij in mobilnosti, boja proti nasilnemu ekstremizmu in radikalizaciji ter trajnostne rabe naravnih virov.

Na primer, partnerstvo se **osredotoča na mlade in zaposljivost**, da prispeva k povezanosti družbe, ustvarja trajnostne gospodarske priložnosti, tudi na podlagi zelo kakovostnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja, ter spodbuja kulturo podjetništva in inovativnosti. Razmisliti bi bilo treba o pobudah na področju kulture, vključno s tistimi za razvoj kulturne in ustvarjalne industrije, saj pomembno prispevajo k spodbujanju medkulturnega dialoga in družbeno-gospodarskega razvoja.

Na področju migracij in mobilnosti je napredek pri učinkovitem izvajanju različnih elementov **partnerstva za mobilnost** pomembna medsektorska prednostna naloga. Dobro upravljan in trajnostni okvir, ki bi prispeval tudi k rednemu in lažjemu gibanju oseb med Jordanijo in EU, lahko pospeši razvoj človeškega kapitala in gospodarske rasti.

- i) EU in Jordanija sta zanesljiva **partnerja na področju zunanje in varnostne politike**. Strateško in operativno sodelovanje bo potekalo dvostransko, v okviru večstranskih forumov in na regionalni ravni, tudi prek sopedredovanja Uniji za Sredozemlje. Spodbujanje stabilnosti in miru v regiji in po svetu je v skupnem interesu EU in Jordanije z nadaljnjim sodelovanjem, med drugim v podporo politični tranziciji in izgradnji miru v Siriji. EU in Jordanija si prizadevata biti vzor tolerantnih družb, kar je še en razlog za okrepitev sodelovanja na področju zunanje politike.
- ii) Druga prednostna naloga je ohranitev makroekonomske stabilnosti Jordanije ter **okrepitev družbenega in gospodarskega razvoja Jordanije** v skladu z dokumentom „Jordanija 2025 – nacionalna vizija in strategija“, tj. poleg okrepitve odpornosti Jordanije za spoprijemanje z učinkom sirske krize in regionalno nestabilnostjo.

Močno in stabilno jordansko gospodarstvo, ki bi ga podprli z dodatno sprostitev trgovinskega režima med Jordanijo in EU ter z izboljšanjem naložbenega ozračja (prek reform poslovnega okolja), bo močna spodbuda za **ustvarjanje delovnih mest** za Jordance in, kadar je to primerno, za sirske begunce. Posodobitev in diverzifikacija gospodarstva se bo še dodatno okrepila s podporo za rast, ki temelji na inovativnosti, in izmenjavo znanja. V tem okviru se bo sodelovanje osredotočilo na izboljšanje zaposljivosti, **razvoj spretnosti in povezano izobraževalno reformo** za spodbujanje vloge mladih v gospodarstvu in družbi.

Krepitev obstoječega pridružitvenega sporazuma v okviru pogajanj o poglobljenem in celovitem območju proste trgovine, vključno z obravnavo

vseh izzivov dostopa na trg, ki Jordanijo ovirajo, da bi v celoti izkoristila priložnosti v okviru pridružitvenega sporazuma, bo tudi povečala **vključevanje** Jordanije **na trg EU** ter ustvarila nove priložnosti za trgovino, naložbe in razvoj.

- iii) S tema prednostnima nalogama je močno povezana tretja prednostna naloga partnerstva, da se podprejo prizadevanja Jordanije za **krepitev upravljanja, pravne države, demokratične reforme in človekovih pravic**. Človekove pravice in temeljne svoboščine, kot so udejanjene v mednarodnih, regionalnih in nacionalnih zakonih, pomenijo skupne vrednote. Spoštovanje demokratičnih načel in temeljnih človekovih pravic je bistven element odnosov med EU in Jordanijo.

1. Krepitev sodelovanja za regionalno stabilnost in varnost, vključno z bojem proti terorizmu

EU priznava vsa zadevna prizadevanja Jordanije. EU in Jordanija bi morali nadaljevati tesno sodelovanje pri obravnavi destabilizacije regije, vključno s povečano varnostno grožnjo zaradi povečane razširjenosti Daiša in drugih terorističnih skupin. EU in Jordanija imata podobne cilje glede krize v **Siriji**. Delo v mednarodni podporni skupini za Sirijo in drugih forumih bi se moralo nadaljevati, kot tudi sodelovanje v okviru časovnega načrta EU-Jordanija za okrepljeno varnost/boj proti terorizmu, s posebnim poudarkom na skupnih projektih in izmenjavi informacij.

EU in Jordanija bi prav tako morali okrepiti „ **gradnjo mostov**“ v drugih konfliktnih razmerah, vključno z bližnjevzhodnim mirovnim procesom in razmerami na območju Afriškega roga (proces Akaba). Razen neposredne razsežnosti konfliktov bosta EU in Jordanija okrepili sodelovanje na področju obvladovanja nesreč in civilne zaščite, in sicer v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite.

EU in Jordanija sta partnerici pri spodbujanju in krepitvi medverskega in medkulturnega dialoga na svetovni in regionalni ravni, kjer ima Jordanija vodilno vlogo.

Boj proti terorizmu, nasilnemu ekstremizmu in radikalizaciji mora ostati visoko na dnevnem redu. Na podlagi tega in kot dopolnilo rednemu političnemu in tematskemu dialogu bosta EU in Jordanija povečali konkretno sodelovanje in izmenjavo informacij za reševanje teh izzivov v okviru pravne države. EU in Jordanija bosta sodelovali, tudi prek vzajemno dogovorjenih izobraževalnih programov in ob udeležbi širokega obsega jordanskih organizacij civilne družbe.

2. Spodbujanje gospodarske stabilnosti, trajnostne rasti, ki temelji na znanju, kakovostnega izobraževanja in ustvarjanja delovnih mest

- a) Kriza v Siriji in posledična dolgotrajna prisotnost beguncev imata ogromen vpliv na družbeno-gospodarsko strukturo Jordanije, njene omejene naravne vire in zagotavljanje osnovnih storitev, kar še zaostreje že tako negotove gospodarske razmere. Zato se bosta nadalje razvijala **gospodarski dialog in sodelovanje glede makroekonomskih vprašanj** za spodbujanje zdravih makroekonomskih in strukturnih politik, ki krepijo potencial rasti in povečujejo odpornost jordanskega gospodarstva v skladu s cilji dokumenta „Jordanija 2025“. Prizadevanja za ohranitev makroekonomske stabilnosti bi se morala nadaljevati, tudi v okviru novega programa Mednarodnega denarnega sklada

(MDS), ki ga EU lahko dopolni z novim programom makrofinančne pomoči.

Sodelovanje se bo poleg trdnega fiskalnega in proračunskega upravljanja nadaljevalo na področju **reform v jordanskem javnem sektorju** z namenom izboljšanja upravljanja javnih financ in tudi njegove splošne učinkovitosti in zmožljivosti za zagotavljanje storitev.

- b) Glavni družbeno-gospodarski izziv Jordanije je spodbujanje **zaposlovanja in zaposljivosti**, zlasti **mladih Jordancev** in najranljivejših skupin, kjer je to primerno, in sicer z ustvarjanjem delovnih mest, podporo podjetništvu in inovativnosti, razvojem znanja, spretnosti in kvalifikacij ter s pospeševanjem usmerjenega usposabljanja, izobraževanja in raziskav. V okviru prednostnih nalog partnerstva se to obravnava z uporabo različnih orodij politike: trgovine, razvoja podjetij, izobraževanja in usposabljanja, povečane mobilnosti. Cilj vseh teh instrumentov je tudi krepitev gospodarskega položaja in udeležbe žensk.
- a. **Trgovina za razvoj** je ključni element prednostnih nalog partnerstva oziroma pakta. S sprostitvijo pravil EU o poreklu med Jordanijo in EU in s spremljevalnimi ukrepi bodo nastala nova delovna mesta, kar bo koristilo tako sirskim beguncem kot jordanskim gostiteljskim skupnostim. Ta sprostitev pravil o poreklu ne vpliva na nadaljnja prizadevanja EU in Jordanije za doseglo poglobljenega in celovitega območja proste trgovine. EU in Jordanija sta zavezani začetku pogajanj na tem področju, vključno z odpravo vseh izzivov dostopa do trga za jordanske izdelke, namenjene za izvoz v EU. Hkrati bosta EU in Jordanija nadaljevali dialog, da bi spodbudili usklajevanje na področjih, kot so sanitarni in fitosanitarni ukrepi, tehnične ovire v trgovini ali storitve.
- b. EU in Jordanija bosta prednostno obravnavali in okrepili prizadevanja za: **izboljšanje poslovnega ozračja** in privabljanje naložb, **podporo razvoju zasebnega sektorja** (vključno z regulativno in upravno reformo ter posojanjem podjetjem), **oblikovanjem ustreznega nabora znanj in spretnosti**, potrebnega na jordanskem trgu dela. Poleg tega je krepitev sektorjev, ki temeljijo na znanju, pomembno za ustvarjanje trajnostnih in dostojnih delovnih mest, zlasti med mladimi.
- c. **Izobraževanje** je še en močan instrument za spodbujanje družbenega in gospodarskega razvoja. Uresničevanje te prednostne naloge bo ključno, saj bo koristilo vsem prebivalcem Jordanije, vključno z begunci. Vodilo sodelovanja EU-Jordanija bo **ohranjanje in spodbujanje kakovostnega javnega izobraževanja za vse otroke na vseh ravneh**, da se vsem zagotovi možnost študija in ustvarjanja lastne prihodnosti. Tudi poklicnemu usposabljanju je treba nameniti posebno pozornost in usmerjeno podporo.
- c) EU in Jordanija bosta še naprej pospeševali inovativne raziskave, rešitve, ki temeljijo na znanju, in sodelovanje na področju **obnovljivih virov energije, energetske učinkovitosti in trajnostnega upravljanja naravnih virov**,

vključno z gospodarjenjem z vodo in ravnanjem z odpadki, ter rezultate Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah.

Sodelovanje EU-Jordanija kot odziv na sirsko begunsko krizo

Dvostransko sodelovanje EU-Jordanija bo EU dopolnila z nadaljevanjem podpore Jordaniji pri zagotavljanju življenjsko nujne pomoči sirskim beguncem, ki prosijo za zaščito v Jordaniji, tudi prek naslednjih ukrepov:

- I. sprostitev pravil o poreklu za Jordanijo s strani EU in spremljevalni ukrepi za pospeševanje izvoza na trg EU in ustvarjanje delovnih mest, kar bo koristilo tako Jordancem kot sirskim beguncem,
- II. izboljšanje spretnosti in zmogljivosti sirskih beguncev, tudi z mislimi na prihodnjo obnovo Sirije,
- III. kakovostno izobraževanje in usposabljanje za vse otroke, ki živijo v Jordaniji, da se vsakemu otroku zagotovi možnost študija in ustvarjanja lastne prihodnosti, kjer je to primerno in v skladu z nacionalno zakonodajo,
- IV. spremljevalna podpora Jordaniji in ranljivim gostiteljskim skupnostim.

Dodatne podrobnosti so navedene v priloženem paktu EU-Jordanija, vključno z vzajemnimi zavezami.

3. Krepitev demokratičnega upravljanja, pravne države in človekovih pravic

V skladu s procesom reform, ki potekajo v Jordaniji kljub regionalnim nemirom, bosta EU in Jordanija nadaljevali s sodelovanjem, da bi še nadalje okrepili: demokratični in pravosodni sistem v Jordaniji, pravno državo, enakost spolov, človekove pravice in temeljne svoboščine, pravno delovno okolje za civilno družbo, pomembno za razvoj vitalne civilne družbe.

Ciljno usmerjeno sodelovanje bo podpiralo: pravosodno reformo in dostop do pravnega varstva ter mednarodno pravosodno sodelovanje, volilni proces (vključno z nadaljnjimi ukrepi na podlagi priporočil misije EU za opazovanje volitev), nadaljnjo krepitev večstrankarskega političnega sistema ter nadzorno in zakonodajno vlogo parlamenta, proces decentralizacije, pluralistične medije.

EU in Jordanija bosta ohranili reden **dialog o demokraciji in dobrem upravljanju, pravičnosti, pravni državi in človekovih pravicah** v skupno dogovorjeni obliki. Dialog bo temeljil na mednarodnih, regionalnih in nacionalnih dosežkih in zavezah Jordanije. Organizacije civilne družbe se lahko skupaj povabi k sodelovanju.

Kar zadeva **človekove pravice**, bo redni dialog med drugim obravnaval: svobodo izražanja, svobodo združevanja, vključno z delovnim okoljem za civilno družbo, pravice žensk in krepitev vloge žensk v političnem in javnem življenju. Odgovorna, pregledna, učinkovita in vključujoča javna uprava je ključnega pomena za izvajanje teh ciljev, kot tudi za nadaljnje poglobljanje in krepitev demokracije, dobrega upravljanja in boj proti korupciji v Jordaniji.

Dialog bo ustrezno upošteval obstoječe zaveze, ki jih je Jordanija dala na večstranski ravni. Ta dialog bo zajemal tudi ekonomske, socialne in kulturne pravice, na primer na področju izobraževanja in dela. Dialog bo obravnaval zlasti področja, ki sodijo v prednostne naloge partnerstva.

III. Mehanizmi dialoga in medsebojnega sodelovanja

Splošni okvir za odnose med EU in Jordanijo je določen s pridružitvenim sporazumom, ki je začel veljati leta 2002, in naprednim statusom, doseženim leta 2010. Pomembno bo pregledati skoraj 15 let star pridružitveni sporazum ali **poenostaviti njegovo izvajanje** s podrobno preučitvijo dialogov in pododborov. Z združitvijo pododborov v nekaj tematskih dialogov v skladu s prednostnimi nalogami partnerstva in z dopolnitvijo političnih dialogov bo omogočeno večje sodelovanje pri dogovorjenih glavnih delovnih sklopih.

Prednostne naloge partnerstva bodo pregledane leta 2018. Rezultate bo moral odobriti Pridružitveni svet. Če okoliščine tako zahtevajo, lahko Jordanija ali EU zahteva pregled kadar koli v tem obdobju.

Poleg tega bo v podporo izvajanju pakta EU-Jordanija potekal redni pregled pakta v okviru dvostranskega sodelovanja med EU in Jordanijo ter drugih zadevnih dialogov in srečanj. Kadar je to primerno in v skladu z načelom večje odgovornosti evropske sosedske politike, bo EU sodelovala pri usklajevanju mehanizmov z jordansko vlado in drugimi partnerji, vključno s civilno družbo in lokalnimi organi.

V skladu s cilji, opredeljenimi v prednostnih nalogah partnerstva in priloženemu paktu, je EU zavezana ohraniti finančne podpore in prizadevanjem znotraj mednarodne skupnosti v podporo Jordaniji.

Priloga k prednostnim nalogam partnerstva EU-Jordanija

Pakt EU-Jordanija

Namen tega dokumenta je dopolniti prednostne naloge partnerstva EU-Jordanija ter opredeliti skupne zaveze in mehanizme pregleda.

Pakt EU-Jordanija, napovedana na londonski konferenci „Podpora Siriji in tamkajšnji regiji“ dne 4. februarja 2016, je pozitiven odziv na jordanski predlog „pakta“ z mednarodno skupnostjo, ki bi se zavzemal za celosten pristop k reševanju sirske begunske krize. Pakt EU-Jordanija je živ dokument, ki zahteva redno posodabljanje ter odraža tri stebre in duh „mednarodnega pakta“ za Jordanijo, podpisanega s strani jordanske vlade in sogostiteljic londonske konference. Pakt EU-Jordanija temelji med drugim na Načrtu za odzivanje Jordanije za obdobje 2016–2018 in na dokumentu „Jordanija 2025 – nacionalna vizija in strategija“. Osredotoča se na krepitev gospodarske odpornosti Jordanije, hkrati pa spodbuja gospodarske priložnosti za sirske begunce z večjo zaščito in dostopom do zaposlovanja in kakovostnega izobraževanja.

Pakt EU-Jordanija, katerega cilj je izvajanje prednostnih nalog partnerstva EU-Jordanija, je več kot mednarodni pakt, saj določa vzajemne zaveze in mehanizme pregleda za različne ohranjene prednostne naloge partnerstva. Tako pakt v celoti temelji na: političnih dialogih in sodelovanju v okviru pridružitvenega sporazuma EU-Jordanija, enotnem okviru podpore za obdobje 2014–2017 za podporo EU Jordaniji, strategiji Jordanija 2025 in njenih triletnih razvojnih programih izvajanja.

Zaščita in razvojne možnosti za sirske begunce

Jordanija gosti približno 1,3 milijona Sircev, od teh je 630 000 registriranih kot begunci s strani UNHCR; več kot 70 % je žensk in otrok, dva od treh beguncev pa živita pod jordanskim pragom absolutne revščine. Jordanija ostaja pri svoji zavezi, da zagotovi dostop do svojega ozemlja ranljivim osebam, ki bežijo pred konfliktom, in EU izraža priznanje Jordaniji za njena nenehna prizadevanja od začetka krize za zagotavljanje dostopa, zaščite in pomoči sirskim beguncem.

Jordanija bo prav tako še naprej zagotavljala ustrezen okvir zaščite in pogoje za dostojno življenje, vključno s pravnim statusom sirskih beguncev, ki živijo znotraj ali zunaj taborišč. Ustrezen okvir zaščite za begunce je pomemben za obravnavo njihovih nujnih potreb in tako bo zaščita ostala v središču humanitarnih operacij EU v Jordaniji.

V podporo jordanskih prizadevanj bo EU še naprej zagotavljala visoko raven humanitarne pomoči ter se še naprej osredotočala na najbolj življenjsko nujno pomoč z odzivanjem na osnovne potrebe najbolj ranljivih beguncev, ki živijo v taboriščih in mestnem okolju, pa tudi novoprišli oseb, s posebnim poudarkom na potrebah otrok in žensk. Obe strani bosta opredelili stroškovno najučinkovitejše podporne ukrepe za najbolj ranljive begunske skupnosti.

Pakt EU-Jordanija ob popolnem priznavanju prednostne naloge Jordanije, da na svojih mejah in znotraj države vzpostavi stabilnost in varnost, odraža željo po okrepitvi sodelovanja v boju proti terorizmu in pri preprečevanju radikalizacije in nasilnega ekstremizma, ob hkratnem

ohranjanju okolja, ki zagotavlja dostop in zaščito proslcem za azil, ki potrebujejo pomoč.

Prisotnost sirskih beguncev je postala dolgotrajna, Jordanija pa pozitivno sprejema, da bo večina beguncev ostala v Jordaniji, dokler jim razmere v Siriji ne omogočijo vrnitve; mednarodna skupnost, vključno z EU, močno pozdravlja zavezanost Jordanije, da sirskim beguncem omogoči dostop do možnosti preživljanja, in se strinja, da Jordanijo ustrezno podpre.

Ob podpori mednarodne skupnosti, zlasti prizadevanj EU, da pregleda svoj sistem pravil o poreklu, ki je povezan z ustvarjanjem zaposlitvenih priložnosti tako za sirske begunce kot tudi za gostiteljsko skupnost, je vlada napovedala svoj namen, da sirskim beguncem omogoči delo v številnih sektorjih, v katerih je malo konkurence z jordanskimi delavci. Ta prodor je zelo dobrodošel in nalaga veliko odgovornost na donatorsko skupnost, da sirsko begunsko krizo obrne v razvojno priložnost.

Podpora sirskim beguncem ne bo škodila drugim osebam, ki prebivajo in iščejo zaščito v Jordaniji; EU bo v zvezi s tem tudi v prihodnje tesno sodelovala z jordanskimi oblastmi, ZN ter drugimi mednarodnimi in nacionalnimi izvajalskimi partnerji.

EU si bo še naprej prizadevala, da ohrani svojo podporo in podporo širše mednarodne skupnosti za prizadete gostiteljske in begunske skupnosti v Jordaniji.

EU in Jordanija bosta na splošno prednostno obravnavali krepitev razvojnih priložnosti in možnosti za Jordance, vključno z ranljivimi gostiteljskimi skupnostmi in begunci, dokler pogoji ne bodo ugodni za njihovo vrnitev v domovino. Do takrat si bosta EU in Jordanija skupaj prizadevali, da beguncem, ki so pobegnili pred konfliktom v Siriji, omogočita dostojno življenje ob jordanskem lokalnem prebivalstvu, in sicer z zagotovitvijo potrebnega pravnega in upravnega okvira ter dostopa do možnosti preživljanja, izobraževanja in cenovno dostopnega zdravstvenega varstva. V tem smislu je bistvenega pomena zaveza Jordanije, da beguncem omogoči pridobitev dovoljenj za delo, ustanavljanje malih podjetij in sodelovanje v trgovinskih dejavnostih, kjer je to primerno in v skladu z nacionalno zakonodajo.

1. Olajševanje trgovine med EU in Jordanijo z namenom spodbujanja naložb, izvoza, zaposlitvenih priložnost, vključno za sirske begunce

Mednarodni pakt poziva k ukrepom za odprtje trga EU, zlasti prek poenostavljenih pravil o poreklu, kar bi lahko spodbudilo naložbe in ustvarilo delovna mesta za Jordance in sirske begunce. EU se je v pozitivnem odzivu zavezala k poenostavitvi svojih pravil o poreklu za desetletno obdobje za določeno blago, proizvedeno v proizvodnih obratih, ki se nahajajo na vnaprej določenih posebnih ekonomskih in industrijskih območjih, če so ta povezana z možnostjo zaposlitve Jordancev in sirskih beguncev pod enakimi pogoji (15 % delovnih mest v prvih dveh letih, 25 % pozneje), pri čemer je splošni cilj ustvariti 200 000 zaposlitvenih priložnosti za sirske begunce na državni ravni v skladu z izjavo mednarodnega pakta. Ko bo ta cilj dosežen, bo EU razmislila o nadaljnjem podaljšanju odstopanj od pravil o poreklu in poenostavitvi pogojev, ki se zahtevajo za jordanske proizvajalce, da bi bili upravičeni do teh novih pravil o poreklu. EU in Jordanija se strinjata, da se v podporo ustvarjanju delovnih mest in prihodnjemu procesu spremljanja ter k prispevanju k njima vključijo mednarodne organizacije z ustreznim strokovnim znanjem, kot sta Mednarodna organizacija dela (MOD) in/ali Svetovna banka.

EU izraža pohvalo Jordaniji za konkretne ukrepe, da sirskim beguncem omogoči dostop do začasnih delovnih dovoljenj, kakor je bilo prvotno navedeno v njenem dokumentu *Gospodarski odziv na sirsko begunsko krizo: vodenje celostnega pristopa*. Večji uradni trg dela ima pozitivne in multiplikacijske učinke na nacionalne javne finance. Celostni pristop Jordanije uvaja zamisel, da se sirski delovni sili dovoli udeležba na trgu dela, in sicer na 18 „posebnih ekonomskih območjih“, v begunskih taboriščih, v nekaterih sektorjih (na primer kmetijstvu in gradbeništvu v skladu z vnaprej določenimi kvotami) ter za občinske javne gradnje, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi donatorske skupnosti (infrastruktura ali druge delovno intenzivne občinske storitve), pod pogojem, da Sirci ne nadomeščajo jordanske delovne sile.

Ustvarjanje možnosti zaposlitve na posebnih ekonomskih območjih je osrednja točka jordanskega predloga. Navedena območja naj bi pritegnila naložbe iz Evrope in drugih regij, predvsem sirske diaspore, ki išče *zatočišče*, ter pospešila izvoz v EU.

Da bi to pospešila, je EU na zahtevo Jordanije in v skladu z navedenim zavezana ublažitvi pravil o poreklu za izdelke, ki jih proizvedejo begunci na posebnih ekonomskih območjih Jordanije in na drugih industrijskih območjih njenega ozemlja. EU je tudi pripravljena podpreti posebne potrebe glede usposabljanja in razvoja spretnosti, usmerjenih na trg dela, da bi izboljšala produktivnost na posebnih ekonomskih območjih in širše.

Opozoriti je treba, da ima Jordanija v okviru obstoječega pridružitvenega sporazuma Jordanija-EU že brezcarinski in brezkvotni dostop do trga EU za industrijske izdelke, pa tudi zelo širok dostop za kmetijske proizvode. Vendar jordanski proizvajalci tega še niso v celoti izkoristili, ker še niso zmožni izpolnjevati pravil o poreklu in tehničnih standardov, ki se uporabljajo v okviru sporazuma.

EU je Jordaniji ponudila možnost poglobljenega in celovitega območja proste trgovine, ki jo je Jordanija sprejela; pogajanja o tem se še niso začela. EU je prav tako ponudila možnost pogajanj o sporazumu o ugotavljanju skladnosti in prevzemanju industrijskih izdelkov (ACAA), da se jordanskim izdelkom iz izbranih sektorjev omogoči vstop na trg EU brez dodatnih tehničnih kontrol. Jordanija je dobro napredovala v pripravah na sporazum o ugotavljanju skladnosti in prevzemanju industrijskih izdelkov ter v približevanju zakonodaji EU v izbranih sektorjih, čeprav bi lahko bilo še potrebnih nekaj tehničnih kontrol. Med jordanskimi oblastmi in službami EU bi moral potekati strokovni pregled stanja. Nato se bodo lahko začela pogajanja o sporazumu o ugotavljanju skladnosti in prevzemanju industrijskih izdelkov. Potrebna bodo vztrajna prizadevanja za okrepitev okvira za dvostransko trgovino in naložbe, spodbujanje naložb in podpiranje jordanskih izvoznikov pri doslednejši uporabi prednostnega dostopa do trga EU.

2. Spodbujanje makroekonomske stabilnosti, pametne in trajnostne rasti

Jordanija poudarja, da potrebuje več nepovratnih sredstev, da bi zmanjšala svojo stopnjo zadolženosti. Prav tako poudarja, da potrebuje nadaljnje financiranje pod ugodnimi pogoji, tudi v okviru mednarodnega pakta, da bi zmanjšala znatno finančno vrzel. Jordanija bo potrebovala nadaljnje financiranje z nepovratnimi sredstvi, vključno zaradi učinka begunske krize, poleg tega pa zelo potrebuje naložbe v infrastrukturo. EU daje v okviru Sklada za spodbujanje naložb v sosedstvo (NIF) na voljo znatna finančna sredstva pod ugodnimi pogoji za velike naložbene projekte, tudi za razvoj regionalnega prometnega sistema. Poleg tega Evropska investicijska banka (EIB) ohranja prožen pristop k prednostnim področjem financiranja v Jordaniji, da bi podprla vladne cilje, ustvarjanje novih delovnih mest in

spodbujanje zasebnega sektorja oziroma MSP. Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD) ima podoben pristop.

Glede na visoko raven javnega dolga Jordanije bi nova posojila morala dati prednost naložbam z visoko stopnjo donosa, na primer infrastrukturam, ki lajšajo izvoz, podjetniškim inkubatorjem itd., saj lahko ugodno vplivajo na stopnjo zaposlenosti v Jordaniji, kot sekundarni učinek pa tudi na rast produktivnosti in prihodke države.

Poleg tega je Evropska komisija v skladu s svojimi zavezami z londonske konference in po pozivu jordanske vlade (Jordanija je zahtevala 350 milijonov EUR) 29. junija 2016 predlagala drugi ukrep makrofinančne pomoči za Jordanijo v višini 200 milijonov EUR. Ob upoštevanju fiskalnih izzivov in izrednih okoliščin, s katerimi se Jordanija sooča zaradi sprejema približno 1,3 milijona Sircev, ter glede na to, da je EU ključna partnerica Jordanije, bo EU leta 2017 preučila nov predlog za povečanje makrofinančne pomoči Jordaniji, če bo drugi ukrep makrofinančne pomoči uspešno zaključen in če bodo izpolnjeni običajni predpogoji za to vrsto pomoči, vključno s posodobljeno oceno Evropske komisije o potrebah Jordanije po zunanjem financiranju. Ta pomoč, ki je za Jordanijo ključnega pomena, bi ji pomagala ohraniti makroekonomsko stabilnost, pa tudi razvojne dosežke in nadaljevanje izvajanja programa reform v državi.

EU bo spodbujala posodobitev in diverzifikacijo jordanskega gospodarstva, vključno s podporo za rast, ki temelji na inovativnosti, spodbujanjem krepitve zmogljivosti na področju znanja in prenosa znanja ter z vključitvijo nadarjenih posameznikov, zlasti mladih in žensk, v ustanavljanje inovativnih podjetij.

3. Izboljšanje okolja, ugodnega za razvoj zasebnega sektorja, inovativnost in ustvarjanje delovnih mest

V skladu z mednarodnim paktom se pakt EU-Jordanija osredotoča na ohranjanje trdnega makroekonomskega okvira ter ustvarjanje ugodnega okolja za naložbe, izvoz, BDP, rast, inovativnost in ustvarjanje delovnih mest. Jordanija si zelo želi izboljšati poslovno ozračje in izvesti strukturne reforme, da bi izboljšala produktivnost in razmere na trgu dela.

EU je pripravljena podpreti ta prizadevanja, na primer v okviru proračunske podpore za razvoj zasebnega sektorja, ki bo omogočila nujno potrebno izboljšanje storitev, namenjenih podjetjem, in naložbenega ozračja. Podobno je cilj EU, da v okviru podpornih proračunskih ukrepov za spretnosti in razvoj odpravi ovire pri ustvarjanju zaposlitvenih možnosti in da ranljive skupine opremi z ustreznimi in posodobljenimi delovnimi spretnostmi. EU je pripravljena še naprej podpirati Jordanijo, da bi okrepila inovativnost in podjetništvo ter nadgradila konkurenčnost zasebnega sektorja in kakovost izvoznega potenciala, na primer z optimiziranjem možnosti, da izpolnjuje standarde za izdelke EU. Poleg tega bo ključni partner za uresničitev razvoja zasebnega sektorja v Jordaniji Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD), ki je usmerjena v zasebni sektor.

Hkrati obstajajo možnosti za endogeno rast BDP in lahko povečanje prebivalstva spremenijo v priložnost. Domača podjetja so pozvana, da zadovoljijo večje domače povpraševanje in uporabijo cenovno ugodno in pogosto dovolj kvalificirano delovno silo, s čimer lahko hitro povečajo produktivnost. Razpoložljivo finančno podporo donatorjev v obliki nepovratnih sredstev ali financiranja pod ugodnimi pogoji je treba načrtovati in usklajevati s kar največjo možno učinkovitostjo, če želi Jordanija izboljšati rast in postati vzor regiji in širše.

4. Kakovostno izobraževanje za socialno vključevanje in razvoj

Vlada si izredno prizadeva, da bi čim večjemu številu sirskih beguncev omogočila vključitev v javno izobraževanje. Pakt EU-Jordanija odraža ambicijo Jordanije, kot je bila potrjena v mednarodnem paktu, da se vsakemu otroku v Jordaniji zagotovi izobraževanje, vključno s sirskimi begunci (pobuda Brez izgubljene generacije). To zelo obremenjuje javne finance in EU se še naprej zavezuje, da bo prispevala k zmanjšanju obremenitve ter k ohranjanju obsega šolske infrastrukture in kakovosti izobraževanja.

EU je od leta 2012 izobraževalnemu sektorju zagotovila znatno podporo ter načrtuje dodatno proračunsko podporo. Zaradi prisotnosti sirskih beguncev so javne šole z začasnim sprejetjem približno 143 000 učencev v javni sistem postale prenatrpane, trpi pa tudi kakovost izobraževanja; ministrstvo za izobraževanje načrtuje, da bi se v šolah število beguncev v šolskem letu 2016–2017 povečalo na 193 000 učencev, za kar pa bi začasno potrebovali dodatnih 100 šol z dopoldanskim in popoldanskim poukom, dokler ne bodo na voljo potrebna finančna sredstva za operativne stroške in se v skladu z jordanskim paktom ne zgradijo nove šole v dveh do treh letih.

Ker je širjenje in gradnjo šol treba obravnavati kot nujni prednostni nalogi, se je Jordanija zavezala k najhitrejšemu možnemu odzivnemu času. To bi tudi 15 000 sirskim otrokom, ki so trenutno na rezervnem seznamu, omogočilo dostop do javnih šol, drugim pa bi bil odobren dostop do poklicnega izobraževanja in usposabljanja, če obstajajo proste zmogljivosti.

Če bi vojna in nestabilnost v Siriji postali dolgotrajni, bi to Jordaniji omogočilo vključitev begunskih otrok v splošni javni šolski sistem, s čimer bi jim dali upanje za prihodnost in možnost, da se izobražujejo v skladu z jordanskimi standardi, tako pa bi dejavno preprečili nevarnost nasilnega ekstremizma. Prizadevati bi si bilo treba tudi za mlade, ki niso vključeni v šolski sistem, in sicer prek programov neformalnega učenja. Srednjeročno bi bila tako na trgu dela večja ponudba delavcev, ki bi prispevali h gospodarskemu razvoju države gostiteljice.

Prav tako bodo predvideni dodatni ukrepi za zagotovitev dostopa sirskih študentov do visokošolskega izobraževanja v času njihovega bivanja v Jordaniji.

5. Trajnostna uporaba in upravljanje naravnih virov

Dolgotrajna prisotnost velikega števila sirskih beguncev ni povzročila pomanjkanja energije v Jordaniji, ampak le izostrila problem njenega kroničnega pomanjkanja v Jordaniji. Nedavni dokument „Obnova gostiteljskih skupnosti“, ki ga je predložilo jordansko ministrstvo za načrtovanje in mednarodno sodelovanje (MOPIC) v okviru Načrta za odzivanje Jordanije za obdobje 2016–2018, opredeljuje skupne potrebe na tem področju za naslednja 3 leta v višini 120 milijonov EUR. Z znatno podporo EU, ki se namensko dodeljuje od leta 2011, bi lahko okrepili sinergije, saj dejavnosti v zvezi z energijo iz obnovljivih virov in energijsko učinkovitostjo zahtevajo številčno in raznoliko delovno silo, vključno z okrepljenimi prizadevanji na področju raziskav in inovativnosti.

Poleg tega sta v Načrtu za odzivanje Jordanije za obdobje 2016–2018 kot eden od sektorjev, ki najbolj potrebujejo podporo, vključno za lokalne skupnosti, opredeljeni voda in komunalna ureditev. EU je na tem področju že zagotovila znatno podporo, ki jo je mogoče povečati in ki je lahko podlaga za prihodnje dejavnosti na tem področju. Poleg tega bo EU financirala obširen program za ravnanje s trdnimi odpadki, ki bo izboljšal kakovost življenja Jordancev, hkrati pa omogočil, da se zaposli ranljive in nekvalificirane osebe, ki tako koristijo lokalnemu gospodarstvu.

Poleg tega se je EU sposobna hitro odzvati na zahtevo vlade za tehnično pomoč v različnih sektorjih. Zagotovljeno bo tudi dopolnjevanje s programi EU, kot je program za raziskave in inovacije Obzorje 2020.

6. Stabilnost in varnost, vključno z bojem proti terorizmu ter preprečevanjem radikalizacije in nasilnega ekstremizma

Notranja varnost je pomembna prednostna naloga Jordanije. Na področju boja proti terorizmu ima Jordanija učinkovit in zanesljiv sistem, ki se je izkazal za učinkovitega pri zmanjševanju ali odpravljanju teroristične grožnje. Vendar regija čedalje bolj privablja mednarodne džihadiste zaradi dolgotrajnega konflikta v Siriji ter razmer v Iraku in širše.

Skupni cilji so boj proti terorizmu, nasilnemu ekstremizmu, radikalizaciji ter nestrpnosti med religijami in znotraj njih. EU in Jordanija imata koristi od tesnega sodelovanja in izmenjave izkušenj pri obravnavi tega pojava, pri čemer se osredotočata na preprečevanje in odzivanje ter na spoštovanje pravne države. EU in Jordanija bosta še naprej sodelovali z obsežnim in celovitim pristopom k varnostnim vprašanjem, tako dvostransko kot na regionalnih in mednarodnih forumih, posebnim krizam, kot je Sirija, pa tudi globalnim vprašanjem (boj proti radikalizaciji).

EU in Jordanija sta se 15. marca 2016 na delavnici EU-Jordanija o boju proti terorizmu / okrepljeni varnosti dogovorili o nadaljevanju z delom na treh področjih: boj proti nasilnemu ekstremizmu, boj proti financiranju terorizma, varovanje v letalstvu in varnost meja. Poleg tega se pod okriljem bližnjevzhodnega regionalnega sekretariata centrov odličnosti EU za zmanjševanje kemične, biološke, radiološke in jedrske nevarnosti, ki ima sedež v Amanu, financira ustanovitev regionalnega centra za usposabljanje v Jordaniji.

EU bo vlagala v analizo šibkih točk in gonilnih sil, ki povzročajo radikalizacijo, in je dodelila 10 milijonov EUR za podporo prizadevanjem jordanske vlade za boj proti nasilnemu ekstremizmu. Jordanija je pozvana, da sodeluje v ustreznih razpisih za „boj proti radikalizaciji“ v okviru programa EU za raziskave in inovacije Obzorje 2020.

Na voljo sta dodatna finančna podpora in tematsko strokovno znanje. Ustrezni ukrepi lahko vključujejo izboljšanje dialoga med skupnostmi, ustvarjanje gospodarskih priložnosti, stanovanjska vprašanja in podporo akterjem v boju proti ekstremistični propagandi. To bi bil pomemben korak v učinkovitejšem boju proti skupni grožnji terorizma.

EU in Jordanija bosta ohranili partnerstvo pri spodbujanju razumevanja in stabilnosti na svetovni in regionalni ravni. Poleg ukrepov za boj proti radikalizaciji se bodo nadaljevale regionalne pobude znanstvene diplomacije, kot je pobuda „Sinhrotronska svetloba za eksperimentalno znanost in aplikacije na Bližnjem vzhodu“ (SESAME – *Synchrotron-light for Experimental Science and Applications in the Middle East*), ki jo je organizirala Jordanija. Še ena taka pobuda je „Partnerstvo za raziskave in inovacije na območju Sredozemlja“ (PRIMA – *Partnership for Research and innovation in the Mediterranean Area*). Po pričakovanjih bo izvedena skupna raziskava o dveh najnujnejših izzivih v evro-sredozemskem območju: učinkovitost in vzdržnost proizvodnje hrane in oskrbe z vodo.

Na področju obvladovanja tveganja nesreč bosta EU in Jordanija preučili možnost sklenitve dvostranskega sporazuma o civilni zaščiti. V okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite sta EU in Jordanija zavezani tudi krepitvi sodelovanja na področju obvladovanja tveganja nesreč, zlasti z izmenjavo izkušenj, skupnimi usposabljanji in morebitnim razvojem

regionalnega središča za usposabljanje, krepitvijo zmogljivosti za preprečevanje nesreč in pripravljenost nanje, vključno z opredelitvijo in oceno tveganja.

7. Mobilnost in migracije

EU je 9. oktobra 2014 z Jordanijo podpisala partnerstvo za mobilnost. Partnerstvo za mobilnost je sklop dogovorjenih političnih zavez, ki so jih sprejele EU, 16 sodelujočih držav članic in Jordanija in so rezultat dialoga med EU in Jordanijo, ki se je začel decembra 2013. Zagotavlja skladen okvir za ukrepe na področju migracij, mobilnosti in varnosti ter vključuje več ukrepov v Prilogi, ki so jih opredelile vse pogodbenice za izvajanje partnerstva za mobilnost. Glavni izziv je zagotoviti popolno in učinkovito izvajanje partnerstva za mobilnost.

Vizumske olajšave glede EU (s spremljajočim sporazumom o ponovnem sprejemu) so pomemben cilj odnosov med EU in Jordanijo za povečanje mobilnosti in medosebnih stikov na ozemljih obeh strani. Enako je za urejeno upravljanje migracijskih tokov pomemben ponovni sprejem migrantov brez urejenega statusa. Pogajanja o sporazumih med EU in Jordanijo o vizumskih olajšavah in ponovnem sprejemu se bodo začela sočasno jeseni 2016.

V okviru pakta EU-Jordanija so obravnavani razvojni učinki migracij in mobilnosti, vključno s potencialom diaspore za gospodarski razvoj, programi „kroženja možganov“ ter okrepljenimi regionalnimi in mednarodnimi izmenjavami študentov in gospodarskih akterjev.

8. Pravosodna in politična reforma, demokratične volitve in človekove pravice

EU in Jordanija bosta še naprej sodelovali pri krepitvi pravosodnega sistema v Jordaniji in povečevanju njegove dostopnosti. Jordanija se je zavezala, da bo izboljšala delovanje pravosodnega sistema in zagotovila neodvisnost sodstva, kot kažejo nedavne zakonodajne reforme, na primer zakon o neodvisnosti sodstva in zakon o mladoletniškem kazenskem pravu. Jordanija je dosegla napredek pri elektronskem sistemu obveščanja in medsebojne povezljivosti in zagotovila poglobljene programe usposabljanja za sodnike.

EU v okviru proračunske podpore in tehnične pomoči podpira ministrstvo za pravosodje, inštitut za izobraževanje v pravosodju in sodni svet. Jordanija in EU sta trdno zavezani, da si bosta še naprej prizadevali za zmanjšanje uporabe pripora v predkazenskem postopku, povečanje pravne pomoči, zlasti za ranljive skupine, in zmanjšanje povratništva z uporabo alternativnih kazni in programov spremljanja.

Jordanija je z izvrševanjem zakonodaje o novem volilnem okviru, decentralizaciji, občinah in političnih strankah potrdila svojo zavezo, da bo nadaljevala s politično reformo, kot del prizadevanj za napredek na poti k parlamentarni vladi z okrepljenim političnim sodelovanjem.

EU je zavezana, da bo še naprej podpirala prizadevanja Jordanije pri krepitvi demokratičnega upravljanja. EU bo še naprej podpirala učinkovito delovanje ključnih demokratičnih institucij, zlasti parlamenta in mednarodne volilne komisije.

Spodbujanje in spoštovanje človekovih pravic je temelj sodelovanja med EU in Jordanijo, ki se kaže prek rednega dialoga v večstranskem in dvostranskem okviru kot tudi prek posebnih ukrepov, vključno s podporo civilni družbi, pluralističnim medijem, enakosti spolov in pravicam žensk.

Jordanski nacionalni načrt za človekove pravice za obdobje 2016–2025 je eno od referenčnih meril sodelovanja med EU in Jordanijo, kot so tudi mednarodne zaveze Jordanije (dane prek mednarodnih konvencij in platform ZN, kot je splošni redni pregled).

Pot naprej

Prednostni ukrepi EU-Jordanija se bodo nadalje obravnavali v dialogih o politikah in temah. Zaveze in mehanizmi pregleda, predvideni v okviru pakta EU-Jordanija in mednarodnega pakta, bodo medsebojno združljivi in se bodo vzajemno krepili.

Finančna sredstva se bodo črpala iz različnih proračunskih instrumentov EU, namenjena pa bodo za ukrepe, ki jih bodo v Jordaniji izvajali državni in lokalni organi, agencije držav članic EU, nevladne organizacije, ZN ter druge mednarodne organizacije. Finančna sredstva bodo med drugim vključevala proračunsko podporo ter nadaljnjo makrofinančno pomoč in financiranje pod ugodnimi pogoji, če so izpolnjena merila. Regionalni skrbniški sklad EU za odziv na krizo v Siriji (sklad Madad) je na voljo za zagotavljanje podpore Jordaniji za sirske begunce in prizadete gostiteljske skupnosti v obliki nepovratnih sredstev. Z jordanskimi oblastmi redno potekajo posvetovanja o procesu in predlaganih ukrepih, pozvane pa so tudi k predložitvi predlogov za financiranje. Povabljeni so k udeležbi na sejah upravnega odbora sklada Madad.

Dopolnilo 1: Zaveze Jordanije in EU

Zaveze Jordanije	Zaveze EU
Okrepitev makroekonomske stabilnosti (vključno s cilji mednarodnega pakta) <i>Mehanizem pregleda: gospodarski dialogi, spremljanje mednarodnega pakta</i>	
<p>1) Ohranitev makroekonomske stabilnosti in prizadevanje za sprejetje programa instrumenta za povečanje financiranja z MDS.</p> <p>2) Razvoj razumnega naložbenega programa z omejenim učinkom na zadolženost in za ohranitev rasti, stabilnosti in ustvarjanja delovnih mest.</p>	<p>Dvostranska raven</p> <p>a) Podpora v okviru novega programa makrofinančne pomoči v obdobju 2016–2017, ki pa bi bila odvisna od finančnega aranžmaja z MDS. Poleg te makrofinančne pomoči zaveza za preučitev nadaljnjih ukrepov makrofinančne podpore, če bi tako narekovale razmere in dovoljevali formalni pogoji.</p> <p>b) Sklad za spodbujanje naložb v sosedstvo (NIF) daje na voljo znatna finančna sredstva pod ugodnimi pogoji za obsežne naložbene/infrastrukturne projekte.</p>
Razvoj zasebnega sektorja, poslovno ozračje, trgovina in naložbe, ustvarjanje delovnih mest (vključno s cilji mednarodnega pakta) <i>Mehanizem pregleda: ustrezni pododbori in/ali tematska srečanja, Pridružitveni svet, spremljanje mednarodnega pakta</i>	
<p>1) Okrepitev okvira za dvostransko trgovino in naložbe (prej: poglobljeno in celovito območje proste trgovine, sporazum o ugotavljanju skladnosti in prevzemanju industrijskih izdelkov – ACAA).</p> <p>2) Izboljšanje poslovnega okolja (zakonodajni in regulativni okvir), ki omogoča naložbe, gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest; spodbujanje podjetništva in javno-zasebnega partnerstva.</p> <p>3) Vzpostavitev operativnih točk „vse na enem mestu“ za vlagatelje.</p> <p>4) Spodbujanje uporabe obstoječih trgovinskih ugodnosti, ki izhajajo iz obstoječega prostotrgovinskega sporazuma</p>	<p>Dvostranska raven</p> <p>a) Začetek pogajanj o okrepljenem prostotrgovinskem sporazumu in zagotovitev ustrezne podpore, da se omogoči njihova izvedba.</p> <p>b) Hitre priprave na začetek pogajanj o sporazumu o ugotavljanju skladnosti in prevzemanju industrijskih izdelkov (ACAA), da se jordanskim izdelkom iz izbranih sektorjev omogoči vstop na trg EU brez dodatnih tehničnih kontrol.</p> <p>c) Podpora jordanski vladi pri njenih prizadevanjih za izboljšanje poslovnega okolja, inovativnosti in naložbenega ozračja.</p>

<p>med EU in Jordanijo, s strani jordanskih podjetij.</p> <p>5) Okrepitev podpore podjetjem (izvozni trg), da bi izpolnjevala evropske/mednarodne standarde kakovosti.</p> <p>6) Vzpostavitev privlačnega sistema za naložbe na določenih območjih in za dodelitev dovoljenj za prebivanje / delovnih dovoljenj sirskim beguncem (v prvem in drugem letu je sirskim beguncem namenjenih najmanj 15 % delovnih mest v proizvodnih obratih na 18 določenih ekonomskih in industrijskih območjih, nato 25 % od tretjega leta), pri čemer je splošni cilj, da se v skladu z mednarodnim paktom sirskim beguncem v Jordaniji zagotovi okoli 200 000 delovnih mest. Spremljanje prek tretje strani (Mednarodna organizacija dela – MOD).</p> <p>7) Povečanje delovno intenzivnih pristopov, ki zaposlujejo Sirce in Jordance.</p> <p>8) Olajšanje upravnega statusa sirskih beguncev, da se jim omogoči dostop do zaposlitve in osnovnih storitev ter možnost za ustanavljanje podjetij znotraj in zunaj taborišč.</p> <p>9) Odobritev nacionalne politike za odpravo neformalnega trga dela (v skladu s priporočili MOD).</p> <p>10) Krepitev gospodarskega položaja in udeležbe mladih in žensk.</p> <p>11) Organizacija konference za podjetja in vlagatelje v Jordaniji.</p>	<p>d) Pomoč jordanski vladi in zasebnemu sektorju za nadgraditev konkurenčnosti in kakovosti njihovih proizvodov, da se olajša skladnost z mednarodnimi standardi in poveča izvoz (na primer vzpostavitev regionalnega središča za varnost hrane, vključno z laboratoriji za spremljanje sanitarnih in fitosanitarnih standardov).</p> <p>e) Zagotovitev podpore konferenci za podjetja in vlagatelje v Jordaniji.</p> <p>Sirski begunci</p> <p>a) Začasna sprostitev pravil o poreklu za obdobje 10 let za določene proizvode z 18 določenih ekonomskih in industrijskih območij, pri čemer bodo ustvarjena delovna mesta koristila sirskim beguncem in jordanskim državljanom, in razmislak o nadaljnjem podaljšanju odstopanj od pravil o poreklu, ko bo dosežen cilj 200 000 delovnih mest za begunce, pod nadzorom spremljanja tretje strani (MOD).</p> <p>b) Olajšanje dostopa do kredita z diferenciranim pristopom: i) evropske in mednarodne finančne institucije oblikujejo kreditne linije, ki jih upravljajo jordanske finančne institucije, ii) zagotavljanje kredita, semenskega kapitala in podpore mikro, malim in srednjim podjetjem, ki zaposlujejo Sirce in Jordance, iii) podpora mehanizmom za mikrokredite.</p> <p>c) Povečanje financiranja pod ugodnimi pogoji s strani Evropske investicijske banke (EIB) in Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) v skladu z njunim mandatom.</p>
<p>Kakovost izobraževanja in usposabljanja za socialno vključevanje in razvoj (vključno s cilji mednarodnega pakta)</p> <p><i>Mehanizmi pregleda: tematska srečanja, spremljanje mednarodnega pakta</i></p>	
<p>1) Okrepitev izobraževanja, usmerjenega na trg dela, povečanje dostopa do kakovostnega izobraževanja ter okrepitev regulativnega okvira Sveta o zaposlovanju ter tehničnem in poklicnem izobraževanju in usposabljanju.</p>	<p>Dvostranska raven</p> <p>a) Povečanje števila ljudi iz prikrajšanih segmentov družbe, ki se med letoma 2016 in 2019 lahko udeležijo usposabljanj.</p>

<p>2) Podpora politik za usklajevanje spretnosti in potreb trga dela; izboljšanje sodelovanja med akademskim svetom in industrijo ter razvoj spretnosti za zaposljivost študentov.</p> <p>3) Pospešitev socialne vključenosti s povečanjem števila ljudi, ki se izobražujejo, usposablajo ali se udeležujejo drugih aktivnih ukrepov na trgu dela, zlasti žensk, mladih in invalidov.</p> <p>4) Razširitev javnega izobraževanja na 190 000 sirskih beguncev na osnovnošolski in srednješolski ravni v šolskem letu 2016–2017, pri čemer se ohrani kakovost izobraževanja.</p> <p>5) Pospešitev dostopa do kakovostnega formalnega izobraževanja za sirske begunce in prikrajšane Jordance.</p> <p>6) Povečanje dostopa do poklicnega usposabljanja za Sirce, do možnosti terciarnega/visokošolskega izobraževanja pa za vse ranljive skupine mladih (jordanske in sirske).</p>	<p>b) Povečanje financiranja v okviru proračunske podpore ministrstvu za delo, da se omogoči zagotavljanje proaktivnih storitev trga dela.</p> <p>c) Ohranitev zavez do izgradnje dogovorjenih šolskih poslopij.</p> <p>d) Povečanje financiranja za visokošolsko in strokovno izobraževanje študentov, ki izhajajo iz sirske begunske skupnosti in prikrajšanih prebivalcev Jordanije.</p> <p>e) Povečanje priložnosti v okviru programov Erasmus+, ki so namenjeni: i) olajšanju mobilnosti študentov, zaposlenih, mladih, mladinskih delavcev in prostovoljcev med Jordanijo in Evropo, ii) posodobitvi jordanskih visokošolskih institucij prek projektov sodelovanja.</p> <p>f) Spodbujanje programov kroženja možganov, mobilnosti študentov in raziskovalcev v okviru programa Obzorje 2020.</p> <p>Sirski begunci</p> <p>Povečanje financiranja v okviru proračunske podpore za kritje dodatnih izdatkov za učitelje, učbenike, šolnine in operativne stroške, podpora razširitvi šolskih poslopij za sirske učence.</p>
<p>Trajnostna uporaba in upravljanje naravnih virov</p> <p><i>Mehanizem pregleda: srečanja pododborov, tematska posvetovanja</i></p>	
<p>1) Izboljšanje usklajevanja glede trajnostnega ravnanja z odpadno vodo.</p> <p>2) Energijska učinkovitost in energija iz obnovljivih virov: doseči zmanjšanje rabe energije za 20 % do leta 2020 in izboljšanje prispevka obnovljivih virov energije k proizvodnji električne energije na vsaj 15 %.</p> <p>3) Okrepitev prizadevanj na področju raziskav in inovativnosti v zvezi z energijo iz obnovljivih virov, gospodarjenjem z vodo in ravnanjem z odpadki.</p>	<p>Dvostranska raven</p> <p>a) Proračunska podpora in podpora Sklada za spodbujanje naložb v sosedstvo (NIF) obnovljivim virom energije in trajnostni rabi omejenih naravnih virov.</p> <p>b) Podpora gradnji zmogljivosti in usposabljanju za razvoj ustreznega strokovnega znanja.</p> <p>c) Podpora programom za energetske učinkovitost, tudi za ustvarjanje delovnih</p>

	<p>mest.</p> <p>d) Podpora sodelovanju na področju raziskav in inovativnosti glede obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti.</p> <p>e) Olajšanje oblikovanja regionalnih energijskih trgov.</p>
<p align="center">Krepitev sodelovanja za stabilnost in varnost, vključno z bojem proti terorizmu</p> <p align="center"><i>Mehanizmi pregleda: dialog o boju proti terorizmu, pododbori in/ali tematska srečanja, Pridružitveni svet</i></p>	
<p>1) Pospeševanje medresorskega sodelovanja in poenostavitev usklajevanja med mednarodnimi donatorji, da se izboljša izvajanje strategij za boj proti terorizmu/nasilnemu ekstremizmu, ki temeljijo na pravni državi.</p> <p>2) Nadaljnja okrepitev sodelovanja pri pobudah za preprečevanja radikalizacije mladih in deradikalizacijo, tudi prek programov izobraževanja in ustvarjanja delovnih mest.</p> <p>3) Zavezanost k strateškemu sodelovanju na področju boja proti terorizmu in dialog z EU.</p> <p>4) Obvladovanje nesreč: okrepitev usklajevanja med ministrstvi, okrepitev usposabljanja za pripadnike civilne obrambe na področju civilne zaščite in obvladovanja tveganja nesreč ter dodelitev ustreznih sredstev, okrepitev zmogljivosti Nacionalnega centra za varnost in krizno upravljanje, da deluje kot regionalno središče za usposabljanje in urjenje, ozaveščanje lokalnih skupnosti.</p>	<p>Dvostranska raven</p> <p>a) Nadaljnja podpora jordanskim prizadevanjem za preprečevanje radikalizacije, nasilnega ekstremizma in terorizma ter boj proti njim.</p> <p>b) Razširitev sodelovanja na področju varovanja v letalstvu, pravosodnega sodelovanja, upravljanja meja; podpora boju proti pranju denarja in financiranju terorizma.</p> <p>c) Varnost/boj proti terorizmu: sodelovanje s specializiranimi agencijami EU in držav članic in drugimi.</p> <p>d) Obvladovanje nesreč: podpora krepitvi zmogljivosti za zgodnje opozarjanje, preprečevanje in pripravljenost ter ponudba tesnejšega partnerstva v zvezi z mehanizmom Unije na področju civilne zaščite.</p>
<p align="center">Dobro vodene politike na področju beguncev, migracij in mobilnosti</p> <p align="center"><i>Mehanizem pregleda: partnerstvo za mobilnost in/ali ustrezni pododbori, Pridružitveni svet</i></p> <p>EU in Jordanija sta oktobra 2014 podpisali partnerstvo za mobilnost. Dogovorili sta se o izvajanju skupnih političnih zavez iz partnerstva za mobilnost, pa tudi vseh ukrepov iz Priloge, in sicer v skladu z naslednjimi opredeljenimi prednostnimi nalogami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spodbujanje dobro upravljanih zakonitih migracij in mobilnosti, 	

- krepitev zmogljivosti zadevnih jordanskih organov za upravljanje meja in preprečevanje nedovoljenih migracij,
- krepitev povezanosti migracij in razvoja,
- izboljšanje zaščite migrantov v skladu z mednarodnimi obveznostmi

EU in Jordanija se zavezujeta, da bosta še bolj spodbujali izvajanje partnerstva za mobilnost ter se pri tem predvsem osredotočali na dejavnosti iz Priloge, ob upoštevanju, da je Priloga živ dokument, ki ga je sčasoma mogoče posodobiti, pod pogojem, da je še vedno v skladu s političnimi zavezami partnerstva za mobilnost.

Pravosodna in politična reforma, demokratične volitve in človekove pravice

Mehanizmi pregleda: mehanizem ZN za človekove pravice, dialogi o človekovih pravicah, politični dialogi, Pridružitveni svet

- 1) Nadaljnji razvoj v smeri neodvisnega sodstva.
- 2) Izboljšan dostop do brezplačne pravne pomoči.
- 3) Nadaljevanje političnih reform, da bi v Jordaniji zagotovili dolgoročno stabilnost in demokratično upravljanje.
- 4) Okrepitev vloge demokratičnih institucij.
- 5) Nadaljevanje z organizacijo demokratičnih volitev.
- 6) Okrepitev mehanizmov za sodelovanje civilne družbe v številnih pilotnih sektorjih.
- 7) Izvajanje nacionalnega načrta za človekove pravice za obdobje 2016–2025.
- 8) Spodbujanje in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami žensk in udeležbo žensk v javnem življenju.
- 9) Izvajanje zavez in obveznosti v okviru mednarodnega in nacionalnega prava o človekovih pravicah.
- 10) Okvir za podporo pluralističnih medijev.

Dvostranska raven

- a) Proračunska podpora za reformo pravosodnega sektorja.
- b) Podpora za krepitev zmogljivosti, spremljanje in ocene učinka.
- c) Podpora Parlamentu in ukrepom za podporo političnih strank.
- d) Podpora neodvisnim volilnim komisijam.
- e) Misije EU za opazovanje volitev (na povabilo Jordanije).
- f) Nadaljnja podpora vladnim programom in nevladnim pobudam za spodbujanje in spoštovanje človekovih pravic v skladu s splošnimi prednostnimi nalogami EU na področju človekovih pravic in v podporo agendi jordanske vlade za človekove pravice za obdobje 2016–2025.
- g) Nadaljnja podpora enakosti spolov in človekovim pravicam, tudi na podlagi akcijskega načrta za enakost spolov.

Dopolnilo 2: Referenčne vrednosti

Predlagane so naslednje kvantitativne referenčne vrednosti za spremljanje napredka pri izvajanju pakta EU-Jordanija. Spremljanje bo potekalo redno in vsaj enkrat letno v okviru predvidenih mehanizmov pregleda in srečanj v zvezi z dvostranskim sodelovanjem med EU in Jordanijo.

Zaveze Jordanije	Zaveze EU
<p>– 50 000 delovnih mest za sirske begunce do konca leta 2016, 75 000 do konca leta 2017, 100 000 do konca leta 2018, če bo dovolj povpraševanja za delovna dovoljenja.</p> <p>– Izobraževanje: javno in brezplačno šolanje je leta 2016 zagotovljeno vsaj 140 000 sirskim otrokom, do konca leta 2017 pa vsaj 190 000 otrokom.</p>	<p>Dvostranska raven</p> <p>Za leti 2016 in 2017 je na splošno dana zaveza za najmanj 747 milijonov EUR novih finančnih sredstev, vključno s:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ posojilom makrofinančne pomoči v višini 200 milijonov EUR, če so izpolnjeni predpogoji,▪ 108 milijoni EUR humanitarne pomoči v letih 2016–2017. <p>Sirski begunci</p> <p>EU uporablja poenostavljena pravila o poreklu za jordanski izvoz v EU v skladu z naslednjima pogojevma:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ trajanje 10 let,▪ na 18 določenih ekonomskih in industrijskih območjih.